

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://www.audiovizual.md

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
http://www.audiovizual.md

DECIZIA nr. 228 din 08 iulie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „Primul în Moldova” și „NTV Moldova”, urmare a sesizării Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD”

În data de 14 iunie 2022, Consiliul Audiovizualului a recepționat sesizarea Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD”, prin care atenționează asupra faptului că la 13 iunie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, în cadrul principalului buletin informativ de la ora 19:00, a difuzat o știre despre citarea Galinei Dodon la Procuratură. Petiționarul a precizat că aceeași știre a fost difuzată și de serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, în cadrul buletinului informativ retransmis de la „NTV Moldova” la ora 18:00.

Astfel, AO Comunitatea „WatchDog.MD” susține că în cadrul reportajului a fost prezentată postarea lui Igor Dodon privind citarea Galinei Dodon la Procuratură: *„Este un caz fără precedent pentru Republica Moldova, când dorința de răfuială asupra oponentului politic o împinge pe Maia Sandu, președintele actual al țării, să-mi atace soția, copiii, mama, rudele apropiate. Repet și mă adresez din nou către Maia Sandu și procurorii săi – eliberați-vă de ura voastră și de complexele voastre în raport cu mine personal, dar lăsați-mi soția, copiii și familia în pace. Există lucruri care nu se iartă. Și neapărat va veni timpul când veți răspunde dur pentru aceste fărâdelegi”*. Petiționarul afirmă că în cadrul știrii date, „NTV Moldova” nu a oferit o altă opinie și nici nu a cerut reacția Președinției la aceste acuzații, fapt care denotă lipsă de imparțialitate și echilibru a opiniilor.

AO Comunitatea „WatchDog.MD” mai susține că în conținutul reportajului se remarcă încălcarea prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, și anume art. 13 alin. (1) lit. b), alin. (4) și alin. (6) lit. a), și solicită examinarea sesizării și aplicarea sancțiunii prevăzută de legislația în vigoare.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, prin scrisorile nr. 884 și 885 din 22 iunie 2022 Consiliul Audiovizualului a solicitat opinia PP „Exclusiv Media” SRL și „Telesistem – TV” SRL asupra celor invocate în sesizarea AO Comunitatea „WatchDog.MD”.

Prin scrisoarea nr. 685 din 07 iulie 2022, PP „Exclusiv Media” SRL a comunicat următoarele: *„Reportajul privind învinuirile aduse soției ex-președintelui, doamnei Galina Dodon, are durata de mai puțin un minut.*

În reportajul menționat, reprezentanții Procuraturii Generale nu au răspuns la întrebările și cerințele jurnaliștilor noștri, pentru a comenta situația (probele se anexează).

Totodată, conform Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, în cazul în care cei solicitați refuză să participe sau să își exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menționat explicit în cadrul programului. Am menționat faptul că purtătorii de cuvânt ai Procuraturii Generale nu au răspuns nici la sunetele, nici la mesajele cu solicitarea de a comenta discursul lui Igor Dodon.

Totodată, considerăm că nu au fost încălcate anume prevederile art. 13 alin. (6) lit. a) CSMA dat fiind faptul că nu este vorba de o problemă de interes public care se dezbate în societate (sau după

cum urmează din Ghidul de aplicare a art.13 din CSMA, probleme de interes public sunt o lege controversată, care stârnește diferite opinii, reforme în diferite sectoare, negocierea contractului cu Gazprom, dezbaterile privind tarifele etc.). Este vorba de un caz concret și o persoană concretă și, în acest context, nu se poate afirma că acestea s-au discutat mult în societate, devenind o problemă de interes public.

În ceea ce se referă la respectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA, vă comunicăm că în perioada de vară a anului curent ne confruntăm cu o criză de proporții pe piața media, cu scăderea semnificativă a tuturor veniturilor, la toți furnizorii de servicii media și de publicitate media. Din aceste motive, buletinele de știri, la moment, se produc în coproducere cu „Telesistem TV” SRL. Astfel, ele nu reprezintă programe achiziționate sau preluate ca un produs străin pregătit, dar sunt programe realizate în coproducție cu acest furnizor de servicii audiovizuale aflat sub jurisdicția Republicii Moldova. În aceste condiții, fiecare furnizor („Telesistem TV” SRL, „Exclusiv Media” SRL) are drepturi egale la difuzarea programelor”.

„TELESISTEM TV” SRL, prin scrisoarea nr. 40/22 din 07 iulie 2022, a comunicat următoarele: „Prin prezenta, drept răspuns la scrisoarea CA nr. 885 din 22 iunie 2022, „Telesistem TV” SRL reiterează poziția expusă în privința inadmisibilității petițiilor din numele unei asociații obștești semnate de către persoana neîmpuțernicită de ea. Cu tot respectul față de Asociația „WatchDog.MD” și de dl Pașa suntem nevoiți să menționăm acest fapt.

Astfel, dl Pașa nu este administrator al asociației-petentului și nu o poate reprezenta în proceduri administrative decât prin procură semnată de către administratorul cu acte în regulă. Altă părere este contrară bazelor și principiilor dreptului civil și administrativ”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea serviciilor media audiovizuale de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” prin prisma celor invocate în sesizare.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 13 iunie 2022, serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova” a difuzat, în cadrul buletinului informativ „Știri”, un subiect în care se relatează că Galina Dodon, soția lui Igor Dodon, a fost citată la Procuratură pentru a fi pusă sub învinuire. Este de menționat că în știre, reporterul a specificat faptul că: „Fostul președinte Igor Dodon a presupus că soția sa ar fi filată non-stop”. Astfel, în cadrul știrii a fost difuzat mesajul fostului președinte de țară, preluat de pe o rețea de socializare, în care acesta s-a expus cu privire la cest fapt. Igor Dodon: „Este un caz fără precedent pentru Republica Moldova, când dorința de răfuială asupra oponentului politic o împinge pe Maia Sandu, președinte actual al țării, să-mi atace soția, copiii, mama, rudele apropiate. Repet și mă adresez din nou către Maia Sandu și procurorii săi – eliberați-vă de ura voastră și de complexele voastre în raport cu mine personal, dar lăsați-mi soția, copiii și familia în pace. Există lucruri care nu se iartă. Și neapărat va veni timpul când veți răspunde dur pentru aceste fărâdelegi”. La finele materialului s-a menționat că, fiind contactată telefonic, purtătoarea de cuvânt a Procuraturii Generale, Mariana Cherpec, nu a răspuns nici la apeluri, nici la mesaje, pentru a comenta declarațiile fostului președinte al țării.

*Este de remarcat faptul că exact același buletin informativ a fost difuzat și de serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, la ora 18:00, însă nu a fost menționat că programul audiovizual provine din alte surse decât cele ale redacției. Așadar, orice imagine preluată de la altă instituție media sau nu trebuie să fie marcată ca aparținând acelei instituții/ surse, pentru a nu induce în eroare publicul. În acest sens, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale**, potrivit cărora: „În programele de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru”.*

*Urmare a rezultatelor monitorizării sunt relevante și prevederile **art. 13 alin. (6) lit. a) din CSMA**: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a*

opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică”, dat fiind faptul că atât în cadrul subiectului monitorizat, cât și pe parcursul întregului buletin de știri, poziția președintei Maia Sandu, referitoare la declarația lui Igor Dodon, precum că aceasta i-ar ataca soția, copiii, mama și rudele apropiate, nu a fost prezentată. Totodată, potrivit Ghidului explicativ privind asigurarea informării corecte: „O lege controversată sau care stârnește opinii diferite, opuse, vizând reformele în diferite sectoare, discuțiile privind tarifele la utilități etc., trebuie reflectate echilibrat și imparțial atâta timp cât subiectele sunt în dezbatere și în atenție publică, dar și după adoptarea deciziilor. Oamenii trebuie să cunoască punctele de vedere principale, pro și contra, parțial pro, parțial contra etc., cu argumentele de rigoare din partea tuturor părților, pentru ca să-și poată forma liber, neinfluențat, o opinie despre ceea ce se întâmplă în societate”.

Prin Decizia nr. 186 din 03 iunie 2022, Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 18 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (7) lit. f) din Cod.

De asemenea, prin Decizia nr. 74 din 11 martie 2022, Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TELESISTEM-TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, **Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „NTV Moldova” și „Primul în Moldova” (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (1) – E. RÎBCA).

2. A admite petiția Asociației Obștești Comunitatea „WatchDog.MD” din 14 iunie 2022 (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

3. A sancționa cu amendă în mărime de 25 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (8) din Cod (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (1) – E. RÎBCA).

4. A sancționa cu avertizare publică „TELESISTEM – TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (1) – E. RÎBCA).

5. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TELESISTEM – TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Cod (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA; CONTRA (1) – E. RÎBCA).

6. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, PP „Exclusiv Media” SRL și „TELESISTEM – TV” SRL sunt obligate să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/ sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 25 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform căroră: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform căroră: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform căroră: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică”.

7. PP „Exclusiv Media” SRL și „TELESISTEM – TV” SRL vor prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

8. PP „Exclusiv Media” SRL și „TELESISTEM – TV” SRL vor prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial.

Datele bancare pentru achitarea amenzii: Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric); „LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

9. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale, prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

10. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

11. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU